ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 15. 2. 1993 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

39

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. januára 1993

o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Postavenie Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) je štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom.

Pôsobnosť Úradu

§ 2

Úrad kontroluje

a) hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu republiky,

b) hospodárenie a nakladanie so štátnym majetkom,

c) nakladanie s majetkovými právami a pohľadávkami republiky,

d) spôsob vyrubovania a vymáhania daní, odvodov, poplatkov a pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu republiky,

e) výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov, ktorých účastníkom je štát.

§ 3

Úrad vykonáva kontrolu z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti a účelnosti.

§ 4

Kontrolná pôsobnosť Úradu sa vzťahuje na

a) vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), pokiaľ ide o rozhodnutia vlády o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu, resp. rozhodnutia o nakladaní so štátnym majetkom,

b) ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy republiky a orgány im podriadené, ako aj iné štátne orgány, ďalej právnické osoby, u ktorých vykonávajú funkciu zakladateľa alebo zriaďovateľa ústredné orgány štátnej správy alebo iné štátne orgány, štátne úrady a osobitné zariadenia v zahraničí,

c) fondy, obce, verejnoprávne inštitúcie a iné právnické osoby, pokiaľ hospodária s prostriedkami štátneho rozpočtu a hospodária alebo nakladajú so štátnym majetkom,

d) právnické osoby s majetkovou účasťou štátu,

e) fyzické osoby, pokiaľ hospodária s prostriedkami štátneho rozpočtu a hospodária alebo nakladajú so štátnym majetkom.

§ 5

(1) Úrad vypracúva stanovisko k návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky a predkladá ho Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Úrad na požiadanie Národnej rady Slovenskej republiky vypracúva pre jej potreby stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

(3) Úrad predkladá Národnej rade Slovenskej republiky najmenej raz do roka správy o výsledkoch kontrolnej činnosti a môže pre jej potrebu vykonať kontrolu v rozsahu svojej pôsobnosti.

Organizácia Úradu

§ 6

(1) Úrad vykonáva svoju činnosť prostredníctvom svojich orgánov a pracovníkov, ktorí vykonávajú kontrolu (ďalej len „kontrolní pracovníci“).

(2) Úrad môže na zmluvnom základe pribrať k účasti na kontrole osoby, ktoré nie sú pracovníkmi Úradu (ďalej len „pribraté osoby“).

§ 7

Orgánmi Úradu sú:

a) predseda Úradu (ďalej len „predseda“),

b) podpredsedovia Úradu (ďalej len „podpredsedovia“).

§ 8

(1) Na čele Úradu je predseda ako štatutárny orgán. Predsedu zastupuje určený podpredseda.

(2) Predsedu a dvoch podpredsedov volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky tajným hlasovaním.

(3) Funkčné obdobie predsedu a podpredsedov je päť rokov.

(4) Predseda a podpredsedovia môžu byť zvolení najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(5) Predseda ostáva vo funkcii aj po uplynutí funkčného obdobia, kým Národná rada Slovenskej republiky nezvolí nového predsedu.

§ 9

Za predsedu a podpredsedu môže byť zvolený každý občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky.

§ 10

(1) Predseda a podpredsedovia Úradu nesmú vykonávať inú funkciu v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú

činnosť a nesmú vykonávať vlastnú podnikateľskú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku.

(2) Na kontrolných pracovníkov sa vzťahuje ustanovenie odseku 1.

§ 11

Kontrolní pracovníci musia byť občiansky bezúhonní, musia mať príslušné vzdelanie a prax v oblasti patriacej do kontrolnej pôsobnosti Úradu.

§ 12

(1) Výkon funkcie predsedu a podpredsedov sa skončí

a) uplynutím funkčného obdobia, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak,

b) vzdaním sa funkcie,

c) odvolaním z funkcie.

(2) Národná rada Slovenskej republiky odvolá predsedu alebo podpredsedu z funkcie, ak

a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,

b) vykonáva funkciu alebo činnosť nezlučiteľnú s funkciou predsedu alebo podpredsedu podľa § 10,

c) ak neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Národná rada Slovenskej republiky môže odvolať predsedu alebo podpredsedu, ak nevykonáva svoju funkciu po dobu dlhšiu ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(4) Národná rada Slovenskej republiky môže pozastaviť výkon funkcie predsedovi alebo podpredsedovi, ak bolo proti nemu začaté trestné stíhanie.

Práva a povinnosti Úradu a kontrolných subjektov

§ 13

(1) Predseda predkladá Národnej rade Slovenskej republiky

a) stanovisko Úradu k návrhu štátneho záverečného účtu republiky a na požiadanie Národnej rady Slovenskej republiky stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu republiky,

b) správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Úradu za uplynulý kalendárny rok,

c) správy Úradu o výsledkoch kontrol vykonaných na žiadosť Národnej rady Slovenskej republiky,

d) stanoviská Úradu, o ktoré požiada Národná rada Slovenskej republiky.

(2) O osobitne dôležitých zisteniach a poznatkoch z kontrolnej činnosti informuje predseda Národnú radu Slovenskej republiky a príslušné orgány.

§ 14

Predseda má právo zúčastniť sa na rokovaniach Národnej rady Slovenskej republiky, jej orgánov a na rokovaniach vlády.

§ 15

(1) Kontrolní pracovníci sú pri výkone kontroly povinní

a) oznámiť najneskôr pri začatí kontroly kontrolovanému subjektu predmet a účel kontroly

a preukázať sa písomným poverením na výkon kontroly,

b) postupovať pri výkone kontroly tak, aby kontrolná činnosť viedla k pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení,

c) vypracovať protokol o výsledku kontroly, ktorý má obsahovať popis zistených skutočností a označenie ustanovení tých právnych predpisov, ktoré boli porušené,

d) oboznámiť kontrolovaný subjekt s obsahom protokolu,

e) umožniť kontrolovanému subjektu po oboznámení sa s obsahom protokolu uviesť v určenom termíne písomné námietky proti pravdivosti a preukázateľnosti kontrolných zistení. Opodstatnenosť námietok preveriť a výsledok písomne oznámiť kontrolovanému subjektu. Oznámenie o výsledku je súčasťou protokolu,

f) prerokovať obsah protokolu s kontrolovaným subjektom. O prerokovaní protokolu vyhotoviť zápisnicu, v ktorej sa uloží kontrolovanému subjektu v určenom termíne prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostat-kov, a určiť termín zaslania písomnej správy o opatreniach na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov Úradu,

g) odovzdať kontrolovanému subjektu jedno vyhotovenie protokolu,

h) rešpektovať práva kontrolovaných subjektov vyplývajúce z právnych predpisov.

(2) Povinnosti pracovníkov Úradu upravené v odseku 1 sa primerane vzťahujú aj na pribraté osoby.

§ 16

Predseda, podpredsedovia, kontrolní pracovníci a pribraté osoby sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri svojej činnosti a ktoré tvoria štátne, hospodárske a služobné tajomstvo, a o skutočnostiach, ktorými by mohli byť dotknuté tretie osoby. Táto povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení funkcie, pracovného pomeru alebo výkonu činnosti.

§ 17

(1) Kontrolní pracovníci sú pri výkone kontroly oprávnení

a) vstupovať do objektov, zariadení a na pozemky kontrolovaných subjektov,

b) požadovať v určenej lehote od kontrolovaných subjektov predloženie dokladov, ďalších písomností a materiálov, vrátane dát spracúvaných prostriedkami výpočtovej techniky potrebných na vykonanie kontroly, bez rozdielu stupňa ich utajenia,

c) preberať originály dokladov a ďalšie materiály, pokiaľ je to pre výkon kontroly potrebné, a ich prevzatie potvrdiť,

d) požadovať v primeranej lehote od kontrolovaných subjektov a ich pracovníkov ústne a písomné informácie, vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovaným skutočnostiam a k zisteným nedostatkom.

(2) Oprávnenia kontrolných pracovníkov upravené v odseku 1 sa primerane vzťahujú aj na pribraté osoby.

§ 18

Kontrolované subjekty a ich pracovníci sú povinní

a) poskytovať kontrolným pracovníkom potrebnú súčinnosť v súlade s ich oprávneniami podľa § 17 tohto zákona,

b) vytvoriť kontrolným pracovníkom primerané podmienky na výkon kontroly a spracovanie

kontrolných zistení,

c) zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon kontroly,

d) dostaviť sa v určenej lehote na prerokovanie obsahu protokolu,

e) predložiť Úradu v určených termínoch písomne opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o ich plnení.

§ 19

(1) Kontrolu nemôžu vykonávať kontrolní pracovníci alebo pribraté osoby, o ktorých so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly alebo na vzťah ku kontrolovaným subjektom a ich pracovníkom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

(2) Kontrolovaný subjekt môže uplatniť písomné námietky o zaujatosti kontrolného pracovníka alebo pribratej osoby.

(3) Podanie námietok nemá odkladný účinok. Kontrolný pracovník môže však do rozhodnutia o týchto námietkach vykonať pri kontrole len úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(4) O námietkach proti zaujatosti rozhodne predseda Úradu v lehote do troch pracovných dní.

(5) Na rozhodovanie o nezaujatosti sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 20

(1) Úrad oznámi kontrolou zistené nedostatky tomu orgánu, ktorý reprezentuje účasť štátu v súvislosti s činnosťou kontrolovaného subjektu. Nedostatky v činnosti orgánov štátnej správy a iných štátnych orgánov oznámi príslušnému ministerstvu alebo príslušnému ústrednému orgánu štátnej správy republiky. Nedostatky v činnosti ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy republiky oznámi vláde.

(2) Orgán, ktorému Úrad oznámil kontrolou zistené nedostatky, je povinný v rozsahu svojej pôsobnosti v určenom termíne zabezpečiť odstránenie oznámených nedostatkov a bez odkladu podať o tom Úradu písomnú správu.

(3) Ak orgán, ktorému Úrad oznámil kontrolou zistené nedostatky, nezabezpečí svoje povinnosti podľa odseku 2, predseda Úradu prerokuje vec s vedúcim tohto orgánu. Ak nedôjde medzi nimi k dohode, predseda predloží vec vláde na zabezpečenie opatrení na vyriešenie veci.

(4) Vláda o prijatých opatreniach informuje Úrad. Ak vláda neprijme opatrenia na vyriešenie veci, predseda ju predloží Národnej rade Slovenskej republiky.

(5) Ak Úrad zistí u kontrolovaného subjektu neplnenie opatrení prijatých na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, postupuje podľa ustanovení odseku 1. Orgán, ktorému Úrad oznámil neplnenie opatrení, je povinný v určenom termíne zabezpečiť nápravu. Ak tento orgán nápravu nezabezpečí, Úrad postupuje podľa ustanovení odsekov 3 a 4.

§ 21

(1) Úrad môže fyzickým osobám, ktoré maria výkon kontroly tým, že neplnia povinnosti podľa § 18 tohto zákona, uložiť poriadkovú pokutu do 10 000 Kčs.

(2) Poriadková pokuta môže byť uložená aj opakovane, ak povinnosť nebola splnená ani v novourčenej lehote.

(3) Poriadkovú pokutu možno uložiť do dvoch mesiacov odo dňa zistenia porušenia právnej

povinnosti, najneskoršie do jedného roka od porušenia právnej povinnosti.

(4) Úhrn poriadkových pokút uložených podľa odseku 1 a 2 nesmie prevýšiť 20 000 Kčs.

(5) Pri rozhodovaní o poriadkových pokutách postupuje Úrad ako ústredný orgán štátnej správy. Pre konanie o uložení poriadkovej pokuty platia všeobecné predpisy o správnom konaní.

(6) Poriadkové pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 22

(1) Subjekty, na ktoré sa vzťahuje kontrolná pôsobnosť Úradu podľa § 4 tohto zákona, sú povinné na požiadanie Úradu poskytnúť informácie, doklady a vysvetlenia súvisiace s uplatňovaním jeho pôsobnosti.

(2) Orgány štátnej správy republiky pri plnení úloh v oblasti štátnej kontroly sú povinné spolupracovať s Úradom, najmä na požiadanie zabezpečiť vykonanie kontroly a predložiť výsledné materiály z kontrol.

§ 23

Subjekty oprávnené vykonávať rozpočtové opatrenia, povoliť výdavky nezabezpečené v štátnom rozpočte a viazať prostriedky štátneho rozpočtu sú povinné o uskutočnení týchto úkonov informovať Úrad.

§ 24

Predseda vydá organizačný poriadok Úradu, ktorý upraví vzájomné vzťahy jeho orgánov a organizačných útvarov.

§ 25

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.